ИЗВЕСТИЯ

НА

ВАРНЕНСКОТО АРХЕОЛОГИЧЕСКО ДРУЖЕСТВО

КНИГА XII

BULLETIN

DE LA SOCIÉTÉ ARCHÉOLOGIQUE Á VARNA

TOME XII

1961

ДЪРЖАВНО ИЗДАТЕЛСТВО — ВАРНА

КЪМ ВЪПРОСА ЗА МЯСТОТО НА СЕЧЕНЕТО НА СКИТСКИТЕ МОНЕТИ

В своята работа „Монетите на Канит, Тануза, Харасп, Акроза и Сария“ (ИВАД, IX, 1953, с. 53 сл.) авторът Т. Герасимов, като описва една непозната за нумизматиката монета на Канит (обр. 1а), намира голяма прилика между образа на Дионис върху лице-

Обр. 1а. Бронзова монета на Канит
Fig. 1a. Monnaie de bronze de Kanitès
Обр. 1б. Бронзова монета на Дионисопол
Fig. 1b. Monnaie de bronze de Dionysopolis

то на монетата и образа на същия бог върху монетите на Дионисопол и прави основателно предположението, че монетният тип на Канитовата монета е зает от монетите на Дионисопол. В случая авторът привежда като пример образа на Дионис върху една монета на същия град от по-голям номинал. (Вж. Н. Мушмов, Монетите на Балканския полуостров, София 1912, табл. II, 3.) В заключението на статията Т. Герасимов приема, че типовете на монетите на скитските царе са заети от съвременните монети на гръцките градове-колонии по западния бряг на Черно море — Томи, Одесос, Калатис — и че те са сечени в монетарниците на тези градове.

В нумизматическата сбирка на Варненския музей се намира една монета на Дионисопол от дребен номинал, която не е описана в досегашната литература (обр. 1б).

Лице: Глава на Дионис с венец от бръшлянови листа, надясно.

Опако: Грозд и тирс. Вдясно ΔΙΟ, отдолу ΕΥ. Бронзова, диаметър 16 мм, тегло 3,13 г. Запазена много добре.

Ако сравним тази монета с описаната от Т. Герасимов монета на Канит, ще установим пълна еднаквост не само в образа на Дионис на лицето на двете монети, но и на изображението върху опакото им. Разположението на тирса и грозда е еднакво и върху двете монети. Също еднакво е и положението на надписа, разположен по дължината на тирса с тази разлика само, че при монетата на Дионисопол надписът не продължава и отдясно на тирса, както при монетата на Канит, а вместо това отдолу са поставени началните букви от името на магистрата.

Сходството между двете монети е пълно не само в техните еднакви изображения на лицевата и опаката им страна, но и в големината, теглото и формата им. Този случай потвърждава по безспорен начин и още веднаж, че Дионисопол е бил също един от градовете по черноморското крайбрежие, чиито монети са служели за образец при изработването на скитските монети и че в неговата монетарница са сечени монетите на скитския владетел Канит.

Милко Мирчев

DE LA QUESTION DU LIEU DE FRAPPE DES MONNAIES SCYTHES

En se basant sur une monnaie de bronze de Dionysopolis inédite, de la collection numismatique du musée archéologique de Varna, (fig. 1b) et tout à fait semblable à une monnaie du souverain scythe Kanitès (fig. 1a), l'auteur confirme l'opinion existante, que les monnaies des rois scythes ont été frappées dans les ateliers monétaires des villes grecques du littoral de la mer Noire.

M. Mirtchev